

Not 34

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 29 juni 2023 följande dom (mål nr 2219-23).

Bakgrund

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där.

2. M.R. begärde hos Riksbanken att få ta del av bilagan till myndighetens beslut den 20 mars 2023 (dnr 2023-00429).

3. Riksbanken avslag begäran. Beslutet motiverades med att den handling som M.R. begär att få ta del av är en utredning. Genom utredningen biträder Riksbanken åklagarmyndighet och Polismyndigheten med att förebygga, uppdaga, utreda och beivra brott. Då det kan antas att syftet med förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs omfattas utredningen i sin helhet av sekretess enligt 18 kap. 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Den begärda handlingen kunde därför inte lämnas ut.

Yrkanden m.m.

4. M.R. vidhåller sin begäran. Riksbanken har inte gjort en så noggrann sekretessprövning av enskilda uppgifter som krävs vid en begäran om utlämnande av allmän handling och inte heller motiverat sitt beslut med den precision som krävs. Beslutet ska därför upphävas och ärendet visas åter till Riksbanken för ny prövning.

Skälen för avgörandet

5. Enligt 2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen får rätten att ta del av allmänna handlingar begränsas om det bl.a. krävs med hänsyn till intresset av att förebygga och beivra brott. En sådan begränsning ska framgå i en bestämmelse i särskild lag.

6. Av 18 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen framgår att sekretess gäller i verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott som bedrivs av bl.a. en åklagarmyndighet eller Polismyndigheten. Sekretessen gäller om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

7. Enligt 3 § gäller sekretessen enligt 1 § i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda bl.a. en åklagarmyndighet eller Polismyndigheten med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott.

8. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att den begärda handlingen omfattar cirka 50 sidor. Det finns vissa uppgifter i handlingen som inte förefaller ha någon koppling till frågor om att uppdaga, utreda eller beivra brott. Riksbanken har därmed inte gjort en så noggrann sekretessprövning av enskilda uppgifter som krävs vid en begäran om utlämnande av allmän handling.

9. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och målet visas åter till Riksbanken för ny prövning.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och visar målet åter till Riksbanken för ny prövning.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Knutsson, Bull, Haggren* och *Nilsson*. Föredragande var justitiesekreteraren Maria Rydell.

Riksbanken (2023-03-31):

Den handling som M.R. har begärt att få ta del av är en utredning. Genom utredningen biträder Riksbanken åklagarmyndighet och Polismyndigheten med att förebygga, uppdaga, utreda och beivra brott. Då det kan antas att syftet med förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs omfattas utredningen i sin helhet av sekretess enligt 18 kap. 1 och 3 §§ OSL. Den begärda handlingen kan därmed inte lämnas ut.

– Riksbanken avslår begäran.